
Artikkeli on julkaistu Kauppalehdessä <http://www.kauppalehti.fi/>.
Tekstin tekijänoikeudet omistaa Kauppalehti Oy.

Bank of England: Rahaa luodaan "taikasauvalla"

Maanantai 24.03.2014 klo 14:20 (päivitetty ma 15:12) Kauppalehti

Bank of Englandin mukaan yleiset käsitykset pankkijärjestelmästä ovat pielessä.

Yhdysvaltalainen suurliikemies **Henry Ford** tiettävästi totesi 1930-luvulla, että on hyvä, etteivät amerikkalaiset tiedä kuinka pankkijärjestelmä oikeasti toimii. Sillä jos he tietäisivät, ”vallankumous alkaisi ennen aamua”.

Bank of England nosti raportissaan *Money Creation in the Modern Economy* kissan pöydälle. Paperin mukaan yleiset käsitykset pankkijärjestelmän toiminnasta ovat pielessä. Raportista uutisoi [The Guardian](#).

Pankkien kuvitellaan toimivan siten, että ihmiset tallettavat rahojaan, joita pankki sitten lainaa korkoa vastaan – joko kuluttajille tai yrittäjille. Englannin keskuspankin mukaan tässä mennään metsään.

”Sen sijaan, että talletuksia kotitalouksilta saavat pankit lainaisivat tätä rahaa ulos, pankkien lainaraha muodostaa talletukset”, raportti kertoo.

Yleisen käsityksen mukaan keskuspankkien tehtävänä on valvoa, ettei rahan painaminen lähde käsistä ja johda inflaatioon. Sekin on BoE:n mukaan puppua.

”Normaaleina aikoina keskuspankki ei sääntele rahavirtoja, eikä keskuspankin pumppaama raha moninkertaistu lainoiksi ja talletuksiksi.”

BoE:n mukaan pankkijärjestelmä toimii päinvastoin kuin on kuviteltu. Kun pankit myöntävät lainoja, ne luovat rahaa. Näin ollen raha on ainoastaan pankkien velkakirjoja. Keskuspankin rooli on pitää yllä järjestystä, joka sallii pankkien velkakirjarallin.

Mitään rajoitteita lainaamiselle ei ole olemassa. Lopulta sama raha, jonka pankki on lainannut ulos, palautuu jälleen pankkiin.

Kierrossa olevan rahan määrä ei ole sama kuin se, paljonko keskuspankki suostuu lainaamaan. Määrä on se, kuinka paljon hallitukset, yritykset ja kuluttajat ovat valmiita ottamaan velkaa. Merkittävin ajuri on hallitusten velanotto.

Guardianin **David Graeberin** mielestä Bank of England otti lausunnollaan riskin. Hänen mukaansa esimerkiksi asuntolainajaalle voi tulla yllätyksenä, ettei hänelle lainattu raha ole todellisuudessa pankkiin talletettua rahaa, vaan pankin ”taikasauvalla” luomaa mammonaa.